

شنبه‌های آموزشی

۲۳ اسفند ۱۳۹۹

13 March 2021

۲۹ رجب ۱۴۴۲

ویژه کارکنان شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و شوراهای اسلامی شهر و روستا

آموزه‌های بازآفرینی شهری

شماره ۳۶

گام چهارم اجتماع محور محدوده‌ها و محلات هدف: گروه‌سازی کنیم

برای پیش رفتن به سوی توانمندی، انسان‌ها ناکزیر از تفکر و عمل گروهی هستند. تشکیل گروه، ابتدایی‌ترین مرحله

انجام هر فعالیتی است که منجر به توسعه جامعه محلی و افزایش کیفیت زندگی مردم خواهد شد. در حقیقت، فعالیت‌های

گروهی در سطوح خرد محلی است که سرعت توانمندشدن افراد را در سطوح فردی و تغییر ساختارها را در سطوح محیطی بالا

خواهد برد.

اساساً، این گروه محلی است که باید ساکنان بازآفرینی محله را به دست بگیرد و برنامه‌ای را برای کاهش فقر و افزایش ظرفیت‌ها و توانایی‌ها در جامعه محلی طراحی و اجرا کند.

تفکر و اقدام گروهی به دلیل اثر هم افزایی توانایی‌ها و قابلیت‌ها، موجب می‌شود تصمیمات درستی اتخاذ شود و تصمیمات

درست، به درستی نیز اجرا شود. در قالب گروه، اعضای جامعه محلی، وارد سطح جدیدی از روابط بین فردی در داخل اجتماع

محلی و روابط نهادی با خارج از جامعه محلی می‌شوند و سطح عمیق‌تری از توانمندی را تجربه می‌کنند.

اهمیت ساختن گروه محلی از آن جهت است که فعالیت در قالب گروه، انگیزه افراد را برای مشارکت بالا می‌برد، زیرا گروه به نوعی هویت اجتماعی برای افراد ایجاد می‌کند و احساس تعلق به گروه، برای همه افراد انگیزه فعالیت و همکاری بیشتر را ایجاد می‌کند.

در گام نخست، اعضای گروه محلی باید بیاموزند که چطور با هم تعامل داشته باشند، چطور باهم فکر کنند و چگونه یک

تصمیم گروهی بگیرند و برای توسعه محله خود، برنامه‌ریزی کنند. در گروه‌سازی، باید تنوع و قابلیت‌های متفاوت اعضای

آن رعایت شود. زیرا گروه با تجمع ظرفیت‌ها، قابلیت‌ها و منابعی که هر یک از اعضای گروه در دسترس دارند، به منبعی بزرگتر دست می‌یابند که با آن منبع، تفکر و اقدام گروهی سریعتر، دقیق‌تر و کیفی‌تر انجام می‌شوند.

در کل فرآیند، تسهیلگران میانی (مجری) باید دانش و اطلاعات کافی در خصوص پویایی گروه (Dynamism Group)

داشته باشد تا بتواند، به تدریج به انسجام بخشی و پایداری گروه کمک کند. زیرا، هر گروهی ممکن است در ابتدای شکل-

گیری، تحت فشار عوامل درونی یا عوامل بیرونی، به سوی فروپاشی یا انفعال برود؛ یکی از مهم‌ترین عوامل درونی، آن است که چون افراد تجربه کار گروهی ندارند، پس از عضویت در گروه، باز هم فردی و خودمحور عمل می‌کنند و به نظرات و تصمیمات جمعی احترام نمی‌گذارند.

در فرآیندهای اجتماع محور، ممکن است گروه‌های متفاوتی طی پیشرفت فرآیند ایجاد شوند؛ گروه بزرگ (Public)، گروه کارگاهی (Workshop)، گروه متمرکز (Focus Group) و گروه کوچک (CBO) که این گروه‌ها به لحاظ اندازه و کارکردشان متفاوت خواهد بود.

لازم به توجه است که در بدو ورود به محله به منظور معرفی مجری به اجتماع محلی، غالباً گروه‌های بزرگ طی جلسات عمومی با ذیمحدخلان به وجود می‌آید. اما با پیشرفت فرآیند به تدریج گروه‌ها به لحاظ اندازه کوچک‌تر شده اما به لحاظ کارکرد، مفیدتر تر و متمرکز بر اهداف فرآیند می‌شوند؛ نیازسنجی و انجام فعالیت‌های توانمندسازی و ترویجی عمدتاً در قالب گروه‌های کارگاهی (Workshop)، اما برنامه‌ریزی مشارکتی در قالب گروه‌های متمرکز (Focus Group) انجام می‌شود. در هر محله همراه با شکل‌گیری پلکان مشارکت، گروه کوچک‌تر می‌شود و CBO که پایه‌گذار و هسته اولیه مرکز توسعه محله خواهد بود، شکل می‌گیرد.